

LLIBRE DE PRIVILEGIS DE LA VILA DE PUIGCERDÀ,
DE SEBASTIÀ BOSOM ISERN I SUSANNA VELA PALOMARES¹

La Fundació Noguera ha dut a terme una nova edició d'un llibre de privilegis municipal, en aquest cas, de la vila de Puigcerdà.

En el seu pròleg, Xavier Gil vincula aquesta edició amb unes altres dues obres anteriors que complementa: una sobre les provisions reials recopilades que afectaven la vila i que es prepara per a ser editada en aquesta mateixa col·lecció, i l'obra de mossèn Salvador Galceran *Dietari de la fidelíssima vila de Puigcerdà*, del 1977.

Els autors, en la seva introducció, descriuen el document, que es titula *Llibre dels privilegis de la insigne vila de Puigcerdà* i també *Privilegia Podiiceritani*, o *Llibre de privilegis de la vila de Puigcerdà*: un manuscrit començat a la darrereria del segle XIV pel notari Jaume Call, secretari del consolat de la vila, per

1. Barcelona, Fundació Noguera, 2007, col·lecció «Llibres de Privilegis», núm. 13, 453 p.

encàrrec dels seus cònsols i que conté documents que arriben fins a la primeria del segle XVIII.

L'original del document es troba a l'Institut d'Estudis Catalans des del 1919, atès que forma part del llegat testamentari de Joaquim Miret i Sans. L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya conserva, però, les cobertes originals del llibre, de pergamí, arrencades quan el document (amb un altre *Llibre de cerimònies*) fou pres de l'Arxiu Municipal sense el consentiment de l'Ajuntament de Puigcerdà.

El llibre conté cent vint-i-tres documents: el primer és del 31 d'octubre de 1181 (Alfons I eximeix els habitants de la vila dels tributs de quèstia, lleuda i peatge, i els declara francs de tota altra servitud, amb algunes excepcions) i el darrer és del maig del 1706 (Carles III d'Àustria prohibeix que s'instal·lin a la vila hostals, fleques, tavernes i altres establiments en arrendament). Aquests privilegis foren concedits (o la seva successiva confirmació) per la Corona als veïns i habitants de Puigcerdà i a la seva universitat municipal.

Aquesta introducció inclou una breu referència històrica sobre Puigcerdà, vila refundada entre el 1177 i el 1178 per Alfons I (coneguda aleshores com a Mont Cerdà, segons un document papal del 1178).

I, finalment, es publica el *Llibre* (p. 21-396), amb els documents ordenats cronològicament, bé que precedits d'un índex que sovint inclou una ressenya sobre el contingut de la major part dels privilegis que conté. Es tracta de concessions reials que afecten diversos àmbits: el tributari, el militar, el del mercat i la fira, el monetari, la reparació de les muralles, l'organització municipal de la vila (elecció dels cònsols i jurats, celebració del Consell, facultat de dictar ordinations, etcètera).

A continuació hi ha un complet índex toponomàstic, un altre índex dels privilegis i documents publicats, i finalment una relació de la bibliografia consultada pels autors d'aquesta edició.

En conclusió, es tracta d'una obra fonamental per al coneixement i l'estudi de la història de Puigcerdà i la seva comarca a través de la documentació que ara es posa a l'abast dels historiadors, dels estudiosos i del públic en general. Una obra fruit de la tasca ingent duta a terme pels seus autors, als quals cal felicitar pels magnífics resultats obtinguts.

Josep Serrano Daura
Universitat Internacional de Catalunya